

Uddannelsesprogram for hoveduddannelsen i almen medicin i Region Øst Gynækologi og obstetrik i JMC

på

Gentofte Hospital og Rigshospitalet

April 2010

Uddannelsesprogrammet er baseret på den målbeskrivelse der er udarbejdet for speciallægeuddannelsen i almenmedicin ved Dansk Selskab for Almenmedicin 2004

<http://www.sst.dk/~media/Uddannelse%20og%20autorisation/Special%20og%20videreuddannelse/Laege/Maalbeskrivelser/Almen%20medicin/kap10.ashx>

Side 2-8: Omtale af afdelingerne gynobs Gentofte og RH, hvor uddannelsen finder sted.

Side 9-19: Gennemgang af kompetencer med anførsel af læringsmuligheder på gynobs Gentofte og RH af gynobs kompetencer i almenmedicin.

Alt om gynobs Gentofte Hospital er anført med BLÅT

Alt om gynobs RH er anført med RØDT

Se hjemmeside om den almenmedicinske udd. i gynækologi og obstetrik, JMC på Gentofte og RH.

http://www.rigshospitalet.dk/menu/AFDELINGER/Juliane+Marie+Centret/Uddannelse/Speciallaegeuddannelsen_almen_medicin_gynaekologi_obstetrik/

5.1 Hvordan ser afdelingen ud.

Beskrivelse af det gynækologiske obstetriske speciale i JMC

Det gynækologiske obstetriske speciale i JMC består af ialt 5 klinikker:

[Gynækologisk Obstetrisk Klinik på Gentofte](#)

og

[Fire klinikker på RH: Gynækologisk klinik, Obstetrisk klinik, Klinik for Føtalmedicin og Ultralydsskanning samt Fertilitetsklinikken](#)

Disse 5 klinikker danner sammen med 9 andre - i alt 14 klinikker - Juliane Marie Centeret for Børn, Kvinder og Reproduktion.

Juliane Marie Centeret er ét af Rigshospitalets otte centre.

Ansættelsen og arbejdet finder overvejende sted ved [Gynækologisk Obstetrisk Klinik på Gentofte](#) og i mindre omfang på [Gynækologisk klinik, RH](#)

[Gynækologisk Obstetriks Klinik, Gentofte](#)

<http://www.rigshospitalet.dk/menu/AFDELINGER/Juliane+Marie+Centeret/Klinikker/Gynækologisk-Obstetrisk+Klinik+Gentofte/>

Gynækologien har et sengeafsnit med heldøgns senge samt pladser til sammedags kirurgi. Sengeafsnittet har årligt ca. 2.000 indlæggelser, og dagafsnittet har årligt ca. 5.000 patienter. Afdelingen varetager udelukkende elektive gynækologiske operationer. Afdelingen råder over udstyr til alle typer endoskopiske operationer.

Gynækologisk ambulatorium varetager både forundersøgelser, behandlinger og efterundersøgelser. Der er årligt ca. 10.000 konsultationer. Ambulatoriet har ultralydsfaciliteter.

Hovedparten af ambulatoriets funktioner foregår i selvstændige klinikker. Dette gælder blødnings- og cysteproblemer, dysplasi, tidlig graviditetsproblemer, provokeret abort og urogynækologi.

Den obstetriske funktion har ca. 2.250 fødsler per år. Svangre/barselsafsnittet har 27 svangre/barselsenge. Graviditetsundersøgelser foregår i specialafdelingens svangre-ambulatorium. Ambulatoriet har ultralydfaciliteter. Gravide, der forventes at få behov for neonatologisk eller anden specialiseret assistance i forbindelse med fødslen henvises til Rigshospitalet eller anden fødeafdeling i Region H.

Ultralydsafsnittet varetager gynækologiske og obstetriske ultralydundersøgelser abdominalt og vaginalt, inklusive dopplerundersøgelser. Derudover foretages prænatal diagnostik med nakkefoldskanning, chorionvillusbiopsi og amniocentese. Der er årligt 7000 gynækologiske skanninger og 6200 obstetriske skanninger. Gynækologisk obstetrisk klinik, Gentofte har 6-7 læger til uddannelse mhp almen praksis (AP) i ½ årlige ophold, og 2 introduktionslæger i 4 måneders ophold samt tre 1. reservelæger (H II-forløb) i den midterste del af den gynækologiske obstetriske speciallægeuddannelse.

Speciallægeuddannelsen i almen medicin og i gynækologi og obstetrik finder sted i samarbejde med klinikkerne indenfor gynækologi og obstetrik

på RH for at tilgodese/sikre oplæring i akutte gynækologiske og andre specialiserede funktioner.

Gynækologisk klinik, RH

<http://www.rigshospitalet.dk/menu/AFDELINGER/Juliane+Marie+Centret/Klinikker/Gynækologisk+Klinik/>

Gynækologisk klinik har lands- og landslandsdelsfunktion i gynækologisk onkologi. Klinikken har basisydelser for patienter i hospitalets lokale optageområde og klinikken dækker dermed alle områder indenfor gynækologien, såvel akut som elektivt, fraset urogynækologi, som alene varetages på Gentofte.

Klinikkens særlige fokusområder er gynækologisk onkologi, endometriose og ovariel dysfunktion.

Klinikken er sæde for Center for Voldtægtsofre, som også fungerer som dansk videntcenter. Hertil kommer særlige funktioner som f.eks. udredning og behandling af transseksuelle.

Endvidere har klinikken en forskningsenhed, som har aktivitet indenfor onkologi, endometriose, gynækologisk endokrinologi, udvikling af databaser og forskning indenfor kirurgisk oplæring. Der findes aktuelt ca. 3 ph.d. studerede / kliniske assistenter tilknyttet gynækologisk klinik.

Klinikken er opdelt i teams i henhold til fokusområderne, således et onkologisk team og almen gynækologisk team og under sidstnævnte et særligt endokrinologisk team, som varetager udredning og behandling af endometriose og gynækologisk endokrinologiske lidelser.

Klinikken har ca. 15 speciallæger med subspecialer i hhv. gynækologi, onkologi og endokrinologi.

Klinikken har et akut modtageafsnit, der er døgnåbent; et ambulatorium; 2 sengeafsnit og en lokal operationsgang, som deles med Børnekirurgisk klinik. Operativt forgår der dagligstore operationer på 2 lejer der er desuden et akut leje til mindre indgreb samt et fælles leje med Onkologisk klinik til vurderinger i universel anæstesi. .

Der foretages ca. 2500 operationer, heraf ca. 40 % laparoskopiske, der ses ca. 10.000 ambulante patienter og indlæggelser svarende til ca. 9000 heldøgn.

For andre uddannelsessøgende læger i klinikken gælder at:

Introduktionslæger vil være ansat ca. 6 måneder i.

Hovedl uddannelsesforløb med RH som primær sted tilbringer 18 måneder (12 måneder i HI og 6 mdr. i HIII) i Gynækologisk Klinik.

Den uddannelsessøgende får tildelt en hovedvejleder i den periode de er i Gynækologisk klinik.

Obstetrisk klinik, RH

<http://www.rigshospitalet.dk/menu/AFDELINGER/Juliane+Marie+Centret/Klinikker/Obstetrisk+Klinik/>

Obstetrisk klinik varetager kontrol og behandling af omkring 5400 gravide årligt. Heraf kommer ca. 2000 gravide fra et lokalt optageområde. Den resterende del kommer fra den øvrige del af landet pga. klinikkens lands- og landsdelsfunktioner.

Svarende til disse ekspertfunktioner rummer klinikken en række teams, der har ansvar for gravide med komplicerende forhold som: 1) Gravide med endokrinologiske lidelser som f.eks. diabetes mellitus og stofskiftesygdomme. 2) Gravide med erytrocyt- eller trombocyt-immunisering. 3) Gravide med nyre- og leverlidelser. 4) Gravide med medfødte eller erhvervede hjertesygdomme og hjerte-lunge-transplanterede.

Gravide med en række komplikationer, der opstår under graviditeten, henvises ligeledes til afdelingen, herunder truende ekstrem for tidlig fødsel (fra ca. 24. uge) og gravide med monoamniotiske flerfoldsgraviditeter, der følges i samarbejde med Klinik for føtalmedicin og ultralyd. Der er et tæt samarbejde med Hvidovre Hospital omkring gravide med misbrugsproblemer, ligesom afdelingen har et særligt tilbud til psykisk sårbare gravide kvinder.

Patientbehandlingen foregår ofte i et tæt samarbejde med andre klinikker på Rigshospitalet som f.eks. Klinik for Føtalmedicin og Ultralydskanning, Neonatal klinikken, Anæstesiologisk klinik, Endokrinologisk klinik, Hjertecenteret, Klinik for Trombose og Hæmofili og Blodbanken.

Obstetrisk klinik består af et ambulatorium, en fødegang med 9 fødestuer, et afsnit for akut ambulante svangre samt 3 sengeafsnit med både gravide og barselspatienter, i alt ca. 50 sengepladser. På lokaliteten Aldersrogade 6c er der barselshotel med 14 familiestuer og et barselsambulatorium.

Personalet i Obstetrisk klinik omfatter ca. 200 medarbejdere, herunder omkring 100 jordemødre, 40 sygeplejersker, 15 læger og 10 sekretærer. Den lægelige stab fordeler sig på ca. 11 speciallæger og ca. 4 uddannelsessøgende læger.

Klinikens forskning er primært inden for diabetes og graviditet, perinatal epidemiologi, perinatal audit og uddannelse. Aktuelt er der ca. 4 ph.d. studerende / kliniske assistenter tilknyttet Obstetrisk klinik.

For andre uddannelsessøgende læger i klinikken gælder at: Introduktionslæger vil være ansat ca. 6 måneder i Obstetrisk klinik. I hoveduddannelsesforløb vil læger med hoveduddannelsessted på RH være tilknyttet obstetrisk klinik i to perioder af ca. 6 måneder fordelt tidligt (HI) og sent i hoveduddannelse (HIII). Den uddannelsessøgende vil få tildelt en hovedvejleder i de perioder de er i Obstetrisk Klinik

Klinik for Føtalmedicin og Ultralydskanning, RH

<http://www.rigshospitalet.dk/menu/AFDELINGER/Juliane+Marie+Centret/Klinikker/Klinik+for+Føtal+Medicin+og+Ultralydskanning/>

Klinikken foretager overvejende obstetriske og men også nogle gynækologiske ultralydsskanninger. Der foretages godt 17.000 ultralyd undersøgelser per år hvoraf ca. 4500 er gynækologiske.

Klinikledelsen udgøres af klinikchefen samt afdelingssygeplejersken, derudover er der ansat 1 professor i føtalmedicin, 4 speciallæger, 11 sygeplejersker (10,8 årsværk) og 5 sekretærer.

Alle gravide tilbydes nakkefoldsskanning og misdannelsesskanning. Disse undersøgelser foretages af sonografer, som også skanner for tilvæksthæmning.

Der foretages ca. 500 moderkage- og fostervandsprøver per år. Den overvejende andel pga. øget risiko for kromosomsygdom efter nakkefoldsskanning og den deraf følgende risiko beregning. Klinikken har landsfunktion for behandling med intrauterin blodtransfusion, fosterindgreb som shunt indlægning og behandling af tvilling til tvilling transfusionssyndrom, samt visse andre føtalmedicinske behandlinger. Dertil kommer "second opinion" ved fostermisdannelser fundet på andre sygehuse. Klinikken har landsdelsfunktion for Østdanmark som omfatter kontrol og opfølgning af fostermisdannelser, komplicerede tvilling graviditeter, svær tilvækst retardering, hjertescanninger og misdannelsesscanninger i højrisiko graviditeter. Der erph.d. studerende knyttet til klinikken. Klinikens forskningsområder er knyttet til det kliniske arbejde. I speciallægeuddannelsen indgår Klinik for Føtalmedicin og Ultralydskanning i kortvarig oplæring af introduktionslæger i Ultralydskanning og i hoveduddannelse har den uddannelsessøgende læge i flere perioder fokuseret ophold i Klinik for Føtalmedicin og Ultralydskanning. AP-læger med særlig interesse for kan aftale kort ophold i Klinik for Føtalmedicin og Ultralydskanning.

Fertilitetsklinikken, RH

http://www.rigshospitalet.dk/menu/AFDELINGER/Juliane+Marie+Centret/Klinikker/Fertilitetsklinikken/?wbc_purpose=bas_blank

Fertilitetsklinikken på Rigshospitalet er landets største offentlige fertilitetsklinik som yder omkring 2.500 behandlinger per år. Her behandles barnløse par fra Region Hovedstaden samt øvrige Danske regioner, Grønland og Færøerne.

Fertilitetsklinikken varetager primært infertilitetsbehandling samt udredningsprogrammer.. De væsentligste behandlinger er IVF behandling, herunder behandling med frosne æg og ægdonation, mikroinsemination, såkaldt ICSI, intrauterin insemination med mandens sæd (IUI-H) eller med donorsæd (IUI-D), præ-implantations genetisk diagnostik (PGD), IVF behandling af HIV positive og par med hepatitis B eller C samt kryopræserving af ovarievæv forud for behandling af malign sygdom. Der er ansat ca. 6 speciallæger (hvoraf nogle indgår i det gynækologisk obstetriske vagtberedskab). Derudover 2 biologer, 7 laboranter, 7 sygeplejersker og 3 sekretærer. Klinikens forskning omhandler overvejende kliniske forhold ved fertilitetsbehandling og der er tilknyttet ca. 5 Ph.d. studerende / kliniske assistenter.

Med de nuværende ressourcer og teknologiske muligheder giver Fertilitetsklinikken samlede behandlings kapacitet godt og vel 450 [f1]fødsler af omkring 500 børn om året. I tilslutning til fertilitetsklinikken findes klinik for gentagne spontane aborter (abortus habitualis), der varetager landsfunktionen indenfor dette område, med såvel udredning (specielt af de immunologiske forhold) og behandling, hvor dette er indiceret.

I speciallægeuddannelsen indgår Fertilitetsklinikken i oplæring af introduktionslæger i vaginal ultralydsscanning. I hoveduddannelse har den

uddannelsessøgende læge et kortere fokuseret ophold i Fertilitetsklinikken. AP-læger med særlig interesse for fertilitetsbehandling kan aftale kortere ophold i Fertilitetsklinikken

5.2 Hvordan ser arbejdsdagen ud?

Ansættelsen er på 6 måneder, heraf 3-5 måneder foregår på Gentofte Hospital, og 1-3 måneder vil foregå på klinikkerne på Rigshospitalet.

Perioden på Gynækologisk Obstetrisk Klinik på Gentofte vil bestå af dagarbejde(8 –15) samtdøgndækkende vagtarbejde; , dagvagt: 8-16 og)aften/nat:15.30-8.30. Lørdage, søndage og helligdage er almindeligvis døgnvagt med vagtskifte kl. 9.

Materiale udleveres fra Gynækologisk Obstetrik Klinik, Gentofte. Særlige ønsker om fridage, returdag mm. afgives til vagtplanlægger inden d. 20. to måneder før den aktuelle måned.

Perioden på RH er langt overvejende planlagt i Gynækologisk klinik og med enkelte halve dage i Obstetrisk klinik eller i anden klinik.

Arbejdstilrettelæggelsen vil langt overvejede være dagarbejde sådan, at læger i almen praksis blok vil have dagarbejde (08-15.30), heraf på udvalgte dage til kl. 18.00, og enkelte weekender samt helligdage fra kl. 9-ca. 16. (NB! Vagtstrukturen undergår pt. ændringer)

Arbejdstilrettelæggelse og fremmøde dage for AP-lægen fremgår af Gynækologisk klinisk ugeskema. Særlige ønsker om fridage, returdag mm. aftales i god tid med vagtplanlæggeren for Gyn-Obs RH Evt. særlige aftaler med kortvarsel aftales med klinikchefen.

Sygdom eller forsinket fremmøde meldes til forvagten 3545-1321 inden kl. 08 på dagen.

5.3 Introduktions ugens sammensætning for almen medicinske bloklæger

Dag 1: Gentofte: Fællesintroduktion til Gentofte Hospital,

Dag 2: RH: *Formiddag*: Fællesintroduktion til JMC. *Eftermiddag*: praktisk introduktion med færdighedstræning til gynækologisk undersøgelse, evac. og ab.pro, samt introduktion til vaginal ultralyd.

Dag 3-4: Rundvisning og introduktion på Gynækologisk-obstetrisk Klinik, Gentofte

Ved skiftet fra Gentofte til RH planlægges:

Introduktionen efter checkliste til Gynækologisk Klinik på RH. Der vil især blive lagt vægt på introduktion til Akut modtage funktionen i gynækologisk klinik, da det overvejende er her AP-lægen skal arbejde. Se checkliste for introduktion på dette link

http://www.rigshospitalet.dk/NR/rdonlyres/3471408F-0636-4A58-8614-4CE486EA8EEF/0/10Checkliste_rundvisningAPlæger2009.pdf

Der vil i akut modtage funktion blive fokuseret på introduktion til Politikker, vejledninger & instrukser – forkortet: PVI-systemet, der omhandler håndtering af de hyppigste akutte gynækologiske tilstande. PVI'erne er tilgængelige via intranettet og delvist via internettet, dvs. de kan nås fra PC udenfor RH: <http://www.rh-vejledninger.dk/> (vælg Juliane Marie Centret og klinik).

5.4 Vejledere/tutorer/uddannelsesansvarlige for afdelingen og for de enkelte almenmedicinske bloklæger

Gynækologisk Obstetrisk Klinik på Gentofte:

Der er en uddannelsesansvarlig overlæge og en afdelingslæge som hovedvejleder, med særligt ansvar for almenmedicinske bloklæger JMC, RH:

Der er en uddannelsesansvarlige overlæge, der indgår i koordinering af almenmedicinske bloklægers ansættelse og uddannelse i Gynækologisk klinik, RH. Desuden er der som hovedvejleder ansat afdelingslæger med særligt ansvar for almenmedicinske bloklæger. Yderligere er en afdelingslæge hovedvejleder med særligt ansvar for almenmedicinske bloklæger

5.5. Andet, for eksempel formaliseret undervisning og tværfaglige konferencer.

Gynækologisk obstetriske Klinik, Gentofte:

Kl 08.00. Morgenkonference

Kl 14.30. Fødegangskonference

Kl 14.45. Gynækologisk konference

Gynækologisk obstetriske klinikker RH:

Se skema over konferencer

http://www.rigshospitalet.dk/NR/rdonlyres/4F026D50-041A-4C97-B44E-4CC986BD37AC/0/Konference_samledegynobsULfert2009.pdf

Undervisning hver morgen med 5 minutters oplæg, undtagen onsdag, hvor der er ultralydskonference samt torsdage kl 8.15 – 9, hvor der er længerevarende undervisning og foredrag for alle.

Særligt for forvagter; er der fredag morgen kl. 8.00 -8.45. Ansvarlig: En introduktionslæge. .

5.6. Uddannelsesplan for AP læger på Gynækologisk/Obstetrisk klinik JMC Gentofte og Rigshospitalet

Den individuelle uddannelsesplan laves ud fra uddannelsesprogrammet sammen med den tildelte hovedvejleder

Eventuelt foregår gruppevejledning.

De enkelte læringsmål og læringsstrategier er angivet i målbeskrivelsen.

Nedenfor er anført hvordan uddannelsen er tilrettelagt; hvorvidt et mål skal læres på hhv. GynObs på RH, Gentofte, begge steder, selvstudie eller ved undervisning.

Den uddannelsessøgende planlægger sammen med vejlederne, hvordan forløbet skal være for den enkelte.

Det er nødvendigt at den uddannelsessøgende er opsøgende under hele forløbet.

6. Attraktioner

Mål der skal evalueres og godkendes på gynækologisk-obstetrisk afdeling:

74: Gynækologisk Blødning

75: Provokeret abort og sterilisation

79: Screening

80: Prævention

81: Gynækologisk undersøgelse

82: Graviditet, fødsel og puerperium 1/2

83: Graviditet, fødsel og puerperium 2/2

85: Klimakteriet

89: Seksuelle problemer

#118: Seksuelt overførte sygdomme

Kapitel 6 .

Attraktioner

-mål der skal delvis skal evalueres og godkendes på gynækologisk-obstetriske afdeling

Læringsstrategier: **Ge MED BLÅT RH MED RØDT/kursiv Selvstudier med sort**

Gynækologisk blødning #74	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
Kunne vurdere, diagnosticere og behandle patienter med blødningsforstyrrelser	<p>Kunne medicinsk behandle med hormoner og informere om hormonbehandlingens fordele og ulemper</p> <p>Kunne diagnosticere, medicinsk behandle og visitere abnorme blødninger</p> <p>Kunne redegøre for kvinders normale cyclus/ blødningsmønster i forskellige livsfaser</p> <p>Redegøre for abnorme blødningers terminologi og mulige årsager relateret til kvindens alder herunder opmærksomhed overfor neoplastisk betingede</p>	<p>Varetagelse af praktisk arbejde, og Udfærdigelse af to patientforløbsprogrammer vedrørende patologiske blødningsmønstre, og Portefølje, og Læringsdagbog</p> <p><i>Almen praksis Sygehusafdeling Teoretisk kursus</i></p> <p>Ge, Ambulatoriearbejde i blødnings-cysteambulatorium (ptt med blødningsproblemer- både fertile og postmenopausale kvinder med planlægning af udredningsprogram og skitsering af mulig behandlingsstrategi, både hormonelt og operativt). Se hysteroskopiske indgreb Oplæring i vaginal UL-scanning</p> <p><i>RH: Kvinder med akutte lidelser: Klinisk arbejde i akut modtageafsnit (AMA) med supervision og feedback via bagvagt . Selvstændigstuegang på benigt sengeafsnit 5032.</i></p> <p><i>RH: Maligne lidelser: Tavlekonference, deltage ved stuegang på onkologisk sengeafsnit 5031 og deltagelse i gynækologisk, onkologisk-patologikonf.</i></p> <p>Litteratur og selvstudier: Lærebog: 'Blødningsforstyrrelser hos kvinder i almen praksis www.dsog.dk (gynækologiske guidelines)</p>	<p>Samlet vurdering og/eller Vejledersamtale</p>

Provokeret abort og sterilisation #75	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
<p>Kunne rådgive og vejlede kvinder/par der ønsker graviditeten afbrudt eller ønsker sterilisation</p>	<p>Kunne gennemføre støttesamtaler efter udført abort</p> <p>Kunne håndtere ambivalens og tilbyde samt gennemføre samtaler før endelig beslutning om abort herunder diskutere fremtidig prævention</p> <p>Kunne informere om følger og eventuelle bivirkninger ved sterilisation</p> <p>Redegøre for lovgivningen omkring provokeret abort</p> <p>Redegøre for lovgivningen omkring sterilisation og kunne handle derudfra</p>	<p>Varetagelse af praktisk arbejde, og Portefølje, og Læringsdagbog, og Selvstudium</p> <p><i>Almen praksis</i> <i>Sygehusafdeling</i> <i>Teoretisk kursus</i></p> <p>Ge: Optage journal på abortsøgende kvinder i gynækologisk ambulatorium. Evt. at udføre abortindgrebet efter oplæring.</p> <p>I forbindelse med journaloptagelse: at rådgive om fremtidig prævention. Henvise pt. til evt. benytte mulighed for et besøg i præventionsklinikken: 'Sex & Samfund' eller 'Herlev præventionsklinik'.</p> <p>Oplægning af spiral: muligt efter ab.pro indgreb og som medicinsk behandling i blødnings-ambulatorie.</p> <p>Kendskab til lovgivning om støttesamtaler. Støttesamtaler foregår ikke rutinemæssigt på GynObs afd. Komp. skal opnås i almen praksis.</p> <p><i>RH: Senaborter: Optage journal og henvise til samråd.</i> <i>Stuegang på benigt sengeafsnit 5032.</i> <i>Oplæring med fantomtræning i ab.pro. tilbydes.</i></p> <p>Litteratur og selvstudier www.dsog.dk (gynækologiske guidelines) www.abortnet.dk www.abortnet.dk om prævention, abort, lovgivning mv</p> <p>Lovgivning om provokeret abort: https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=114054 Se kap. 25-28</p>	<p>Samlet vurdering og/eller Vejledersamtale</p>

Urologiske klager/tilstande # 76	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
<p>Kunne håndtere patienter med akutte og kroniske urinvejsklager</p> <p>(i henhold til tidl. aftaler indgår de kompetencer der omhandler mandlige urologiske problemstillinger ikke på gynobs afd.)</p>	<p>Kunne diagnosticere, behandle og visitere patienter med de hyppigste urinvejssymptomer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hæmaturi • smerter • svie ved vandladning • pollakisuri • retention • inkontinens <p>Kunne diagnosticere, behandle og visitere patienter med</p> <ul style="list-style-type: none"> • inkontinens • nedsynkning og prolaps af uterus • cysto- og rectocele • pyelonefrit • cystitis • urinvejstumor • urinvejssten • uræmi <p>Kunne informere om, vejlede og vurdere et væske/ vandladningsskema og kontrollere forløbet.</p> <p>Kunne handle ud fra lovgivningen om hjælpemidler til inkontinente</p> <p>Kunne varetage inkontinensudredning og behandle efter minimal care princippet .</p> <p>Kunne varetage kontrol af patienter med recidiverende urinvejsinfektioner</p>	<p>Selvstudium, og Varetagelse af praktisk arbejde, og Portefølje, og Læringsdagbog</p> <p><i>Almen praksis</i> <i>Sygehusafdeling</i> <i>Teoretisk kursus</i> <i>Færdighedslaboratorium</i></p> <p>Ge. Følge urogynækologisk ambulatorium og operationsgang</p> <p>Følge urogynækologisk Sygeplejerske (urodynamik)</p> <p>Samt ajourføresig mht. udredning og behandling på: www.dsog.dk (gynækologiske guidelines)</p>	<p>Samlet vurdering</p>

Screening #79	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
<p>Kunne informere om og gennemføre centralt og amtslige vedtagne screeningsprogrammer</p>	<p>Kunne formidle falsk positive og falsk negative svar og drøfte problematikken om gråzonefund med patienten.</p> <p>Redegøre for screenings fordele, faldgruber og begrænsninger for at undgå selvbestaltet screening</p>	<p>Selvstudium, og Varetagelse af praktisk arbejde, og Portefølje, og Læringsdagbog, og Gennemgang af uegnede smears</p> <p><i>Almen praksis</i> <i>Teoretisk kursus</i></p> <p>Eksempler på screening i gynobs: - Smear for cervical dysplasi - Nakkefold - PKU-test</p> <p>Delvist selvstudium, samt varetagelse af praktisk arbejde i et dysplasi ambulatorium med dysplasi patienter og på operationsstue med dysplasi pt.</p> <p>Indgå i et ambulatorium med jordemoder, der varetager deninformerende og visiterende funktion i prænatal diagnostik</p> <p><i>RH: Morgenkonf.,tavlekonf og gynækologiks-onkologiks patologikonference.</i> <i>Stuegang på onkologisk sengeafsnit 5031</i> <i>Deltage i ambulatorium med onkologiske patienter.</i></p> <p><i>Litteratur:</i> www.dsog.dk og f.eks. HPV-klaringsrapport</p>	<p>Refleksion over egen arbejdspraksis.</p> <p>og</p> <p>Vejledersamtale</p>

Prævention #80	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
<p>Kunne håndtere vejledning om antikonceptionelle metoder beskyttelse mod kønssygdomme</p>	<p>Have indarbejdet egne procedurer for vejledning og kontrol af 1. gangs p-pille brugere</p> <p>Kunne give vejledning med respekt for kvindens/parrets grundlæggende normer og værdier</p> <p>Kunne oplægge og fjerne spiral</p> <p>Kunne vejlede om og behandle med postcoital prævention og efterfølgende kontrol</p> <p>Kunne vejlede om de enkelte metoders egenskaber og brugbarhed i forhold til livsfaser</p> <p>Kunne vejlede om hvordan man undgår kønssygdomme vurdere behovet for undersøgelse for kønssygdomme</p> <p>På lægens initiativ kunne indlede en dialog om præventionsbehov</p> <p>Redegøre for kønssygdommens ætiologi, epidemiologi, diagnostik og behandling</p>	<p>Selvstudium, og Varetagelse af praktisk arbejde, og Portefølje, og Læringsdagbog</p> <p><i>Almen praksis Sygehusafdeling Teoretisk kursus Færdighedslaboratorium</i></p> <p>Varetagelse af arbejde i abortambulatoriet herunder inddrage screening for chlamydia I almengynækologisk amb.: vurdere kondylomer</p> <p>Øve spiraloplægning på fantom og senere at oplægge spiral f.eks. ved abortindgreb og i blødningsamb.</p> <p>Samtale med abortsøgende kvinder om fremtidig prævention. Evt. besøg i 'Sex og samfund' eller Herlev præventionsklinik</p> <p><i>RH: Klinisk arbejde i akut modtageafsnit (AMA) med supervision og feedback via bagvagt . Stuegang på benigt sengeafsnit 5032</i></p> <p>Litteratur og selvstudier: "Præventionsguide" Munksgaards forlag. www.dsog.dk gynækologiske guidelines www.abortnet.dk Indeholder oplysninger om prævention, abort, lovgivning mv www.sexogsamfund.dk</p>	<p>Samlet vurdering og Vejledersamtale</p>

Gynækologisk undersøgelse # 81	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
Kunne udføre gynækologisk undersøgelse	<p>Kunne skelne mellem normale og patologiske fund ved undersøgelsen, herunder bækkenbundsmuskulaturens funktion</p> <p>Kunne udføre undersøgelsen, udtage relevante prøver, såsom podninger, wetsmears og smear til cytologisk undersøgelse, samt informere patienten om fund</p> <p>Redegøre for indikation for undersøgelsen</p>	<p>Varetagelse af praktisk arbejde, og Portefølje, og Læringsdagbog, og Mikroskopi (case præsentation), og Selvstudium</p> <p><i>Sygehusafdeling Almen praksis Teoretisk kursus Færdighedslaboratorium</i></p> <p>(Wetsmear anvendes ikke af gynækologer i DK)</p> <p>Varetagelse af praktisk arbejde i gynækologisk ambulatorium og OP-stue.</p> <p>Følge gynækologisk orienteret fysioterapeut</p> <p>Podninger og smear læres i gyn. Amb. (I forbindelse med journaloptagelse på abortsøgende kvinder og ved øvrig ambulatorieaktivitet)</p> <p><i>RH ved introduktion: Fantom øvelse i GU og prøvetagning. RH: AMA funktionen: Gyn.us. på akutte gyn. patienter med mange forskellige sygdomstilstande</i></p>	Samlet vurdering

Graviditet, fødsels og puerperium 1/2 #82	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
<p>Kunne håndtere gravide med normalt svangerskab, fødsel og efterforløb</p>	<p>Kunne bistå ved uventet fødsel udenfor institution</p> <p>Kunne koordinere samarbejdet omkring den gravide med jord-moder, fødested og andre relevante samarbejdspartnere</p> <p>Kunne redegøre for den normale graviditet, fødsel og barselsperiode</p> <p>Kunne risikovurdere graviditeten, visitere og agere på tegn på sygelige tilstande også i fødsel og puerperium</p> <p>Kunne varetage svangreprofylaktiske undersøgelser efter retningslinierne under hensyn til lokale forhold</p> <p>Redegøre for amningens fysiologi og vigtigheden af støtte til amning</p>	<p>Selvstudium, og Varetagelse af praktisk arbejde, og Portefølje, og Læringsdagbog, og/eller Observationsdag hos jordmoder, sundhedsplejerske og fysioterapeut <i>Almen praksis Sygehusafdeling Teoretisk kursus Færdighedslaboratorium</i></p> <p>Deltage i fødegangsarbejde og under supervision af jordemoder og bagvagt indgå ved fødsler. Indgå i obstetrisk amb.</p> <p>Deltage i fysiurgisk afdelings undersøgelse og behandling af gravide med bækkenløsning.</p> <p>At kunne varetage stuegangsfunktionen på barselsgangen.</p> <p>Deltage i sygepl. amme rådgivning på barselsgangen.</p> <p>Evt. deltagelse i lokale obstetriske færdighedskurser i akut obstetrik Selvstudie: www.dsog.dk klik guideline klik obstetrik</p>	<p>Samlet vurdering og Vejledersamtale</p>

Graviditet, fødsels og puerperium 2/2 #83	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
<p>Kunne håndtere gravide med normalt svangerskab, fødsel og efterforløb</p>	<p>Kunne bedømme mammae hos lacterende kvinder med henblik på mastitis og absces samt lave behandlingsplan</p> <p>Kunne informere omkring prænatal diagnostik</p> <p>Kunne rådgive og vejlede omkring livsstilens betydning for graviditet og foster</p> <p>Kunne rådgive prægravide/tidligt gravide med:</p> <ul style="list-style-type: none"> •epilepsi •hypertension •diabetes mellitus •astma •andre kroniske medicinske sygdomme <p>Redegøre for principperne for udredning af uønsket barnløshed</p>	<p>Selvstudium, og Varetagelse af praktisk arbejde, og Portefølje, og Læringsdagbog, og/eller Observationsdag hos jordmoder, sundhedsplejerske og fysioterapeut</p> <p><i>Almen praksis Sygehusafdeling Teoretisk kursus Færdighedslaboratorium</i></p> <p>Ge.: Arbejde i obstetrisk ambulatorium, stuegang på barselsafdeling Deltage i jordmoder rådgivning om prænatal screening.</p> <p><i>RH: Medicinske sygdomme under graviditet og komplicerede graviditeter: Obs. konferencer, følge med i obstetrisk ambulatorium og / eller ved stuegang på svangre afsnit 5033/34 og 4022-24</i></p> <p><i>Udredning af barnløshed: Fertilitetsklinik RH eller kursus</i></p> <p>Selvstudie www.dsog.dk obstetriske guidelines www.sst.dk vejledning i svangreomsorgen</p>	<p>Samlet vurdering og Vejledersamtale</p>

Klimakteriet #85	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
Kunne håndtere patienter der henvender sig med klimakterielle gener	Kunne udfærdige et udredningsprogram for, vejlede og evt. behandle for klimakterielle gener Kunne vejlede omkring og iværksætte samt kontrollere hormonterapi Redegøre for klimakteriets fysiologi og udtryksformer	Varetagelse af praktisk arbejde, og Selvstudium <i>Almen praksis</i> <i>Sygehusafdeling</i> <i>Teoretisk kursus</i> Se under kompetence #74 blødningsforstyrrelser.	Samlet vurdering og Vejledersamtale

Seksuelle problemer #89	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
<p>Kunne håndtere patienter med seksuelle problemer</p>	<p>Kunne afhjælpe fysiske gener hos den kvindelige patient ved seksuelle gener betinget af organiske forandringer</p> <p>Kunne koble præventionsvejledning med åbenhed for samtale om seksuelle funktioner/dysfunktioner</p> <p>Kunne samtale med patienten om den seksuelle formåen i forskellige aldre og kunne sætte seksualiteten ind i en sammenhæng med patientens livssituation i øvrigt</p> <p>Kunne tale med den kvindelig patient/parret om seksuelle problemer og evt. anvis yderligere muligheder for hjælp og støttende samtale</p> <p>Kunne tale med den mandlige patient/parret om impotens, kunne differentiere mellem forskellige former og kunne anvis behandlingsmuligheder</p> <p>Kunne tale med patienten om seksualitet og seksuelle problemer, og vurdere, hvorvidt der er tale om normale variationer eller sygelige tilstande og evt. anvis behandlingsmuligheder</p>	<p>Varetagelse af praktisk arbejde, og Selvstudium, og Portefølje, og Læringsdagbog, og eller Simulerede patienter</p> <p><i>Teoretisk kursus</i> <i>Sygehusafdeling</i> <i>Almen praksis</i> <i>Færdighedslaboratorium</i></p> <p>Ge. Varetage praktisk arbejde. Relevant er at AP-læger kan identificere seksuelle problemer og få viden om henvisningsmulighederne. Dele af kompetencerne kan erhverves ved klinisk arbejde på både GE og RH. Dele må erhverves i almen praksis, ved kurser og selvstudie</p> <p>Selvstudie DSOG sex guideline http://www.dsog.dk/hindsgavl/Guideline_sexologi_gyn170809.pdf</p>	<p>Refleksion over egen arbejdspraksis –</p> <p>og</p> <p>Vurdering af porteføljeoptegnelser</p>

Seksuelt overførte sygdomme #118	Konkretiserede mål	Læringsstrategier	Evaluering
Kunne håndtere patienter med seksuelt overførte sygdomme	Kunne rådgive om, behandle og visitere patienter med seksuelt overførte sygdomme: <ul style="list-style-type: none">•herpes•chlamydia•HIV•hepatitis B, C og D•fnat•fladlus•gonorrhoea•kondylomer•syfilis	<p>Ge. Varetagelse af praktisk arbejde, Deltage i arbejdet i de gynækologiske ambulatorier er en mulighed for at blive involveret i pt. med bla. herpes, chlamydia og kondylomer.</p> <p>I de obstetriske ambulatorier og fødegang er der mulighed for at blive involveret undersøgelser for herpes, HIV, hepatitis B,C og D.</p> <p>RH: AMA ses akutte gyn. pt. med herpes, chlamydia og kondylomer.</p> <p>Selvstudium</p>	Samlet vurdering ved vejleder